మనిషి ÷ రెండు

ఢిల్లీ అనే చరిత్రనుండి మధుర అనే పురాణం వైపు పరుగెత్తే రోడ్డు చాల పొడుగాటి రోడ్డు. చాల ముఖ్యమైన రోడ్డు. కొన్నిచోట్ల చాల ముచ్చటైన రోడ్డు కూడాను.

ఆరోడ్డుమీదే 'పురానాఖిల్లా' అనబడే పాత కోట వుంది. 'జూ' వున్నదీ ఆ రోడ్డుమీదనే. ఆకాశం నుండి చూస్తే తాసులా కనుపించే భవనంలో కాపురం చేసే సుప్రీంకోర్టు కాక పదకొండంతస్థుల సరికొత్త హోటలున్నది, ఈ ఢిల్లీ మధురా రోడ్డుమీదే.

రకరకాల చెట్లు ఇరువైపులా బారులు తీరిచి నిలిచి జోహారులర్పిస్తుండగా–నల్లగా, నలభైయడుగుల నడుముగల నీగ్రో సుందరిలా పరుగెత్తే మధురారోడ్డు మరి గర్వపడుతుందంటే పడదూ!

పదకొండంతస్థుల హోటలు దాటిన తర్వాత మధురా రోడ్డు కడ్డంగా ఒక ఆకుపచ్చటి ద్వీపం ఉన్నది.

అక్కడ – 'తినగ తినగ తియ్యన'వుతుందంటారే ఆ బాపతు వేపచెట్లూ, వేసవి మాసాలలో దేవతలెవరో పెళ్ళిపీటలపై కూచుని బంగారు ముత్యాలను తలంబ్రాలు పోసుకుంటున్నట్లు గుత్తులు గుత్తులుగా పసుప్పచ్చటి పువ్వులను వర్షించే 'సోనా'ల చెట్లూ కలసి కంటికి కమ్మగా విందు చేస్తాయి.

ఆ ద్వీపం మధ్యగా – చరిత్రకు సాక్షులుగా ఢిల్లీ యంతటా నిలిచివుండే శతకోటి సమాధుల్లో ఒక్కటి – నెత్తిమీద గుండ్రటి టోపీ పెట్టుకున్నది, తుప్పుపట్టిన దానిలా వున్నా అక్కడక్కడ పచ్చగా నీలంగా మెరుస్తున్నది– వున్నది.

ఆ ద్వీపం నిలిచి వున్నచోట మధురారోడ్డునుండి ఎడమవైపుకు ఒక్క మట్టిబాట బయలుదేరుతుంది. ఆ బాట ఓ అర ఫర్లాంగు దూరం వెళ్ళి హుమాయూన్ సమాధి దగ్గర ఆగిపోతుంది. నిత్యమూ పొద్దునపూట యాత్రికుల బస్సులు వచ్చి వెళ్లేచోటు

అది. మిగతా వేళల జనసంచారం అంతగా వుండనిచోటు అది.

మధురారోడ్డు నుండి ఆ మట్టిబాట పుట్టే చోట మధురారోడ్డుకు ఎడమువైపుగా, మట్టిబాటకు కుడివైపుగా ఒక పెట్రోలుబంక్ వుంది.

ఎనిమిదేళ్ళనాడు, ఇంకా ఆ ప్రాంతం ఒక మోస్తరు అరణ్యంగా వున్ననాడు, ఆ మట్టిబాటకు ఎడమువైపుగా వున్న చెట్ల మధ్యగా వెళ్ళి కూచున్నాడు ముకుందం.

అతడు కూచున్న చోటినుండి ఎదుటికి చూస్తే నలభై యడుగుల దూరాన మట్టిబాట, దాని కవతల పెట్రోలు బంక్ వున్నాయి; పక్కకు చూస్తే దాదాపు పదిగజాల దూరాన చెట్ల సందులో నుంచి మధురా రోడ్డు మీద అపుడపుడు దూసుకుపోతున్న కార్లు కనపడుతున్నాయి.

అపుడు సాయంకాలం ఆరుంబావు అవుతూంది. సూర్యుడు అస్తమించవలసిన సమయమే కాని అది జులై మాసం అవడం చేత ఇంకా సూర్యుడు, ఔరంగజేబులా వెలుగుతూ వున్నాడు.

ఆ వెలుగులో కూచున్నాడు ముకుందం.

ముకుందం చాల, విచిత్రమైన మనిషి. బుద్ధుడికీ మార్క్సుకూ గల సామ్యాన్ని చర్చించడం అతగాడి హాబీ. అతడు చాలాకాలం నేషనలిస్టు, కొంతకాలం కమ్యూనిస్టు, ప్రస్తుతం ఉద్యోగాన్వేషనిస్టు. మరీ వికటాకీన వీ మూడు నాలుగు రోజుల్లో పస్తుండిపోవలసి వచ్చిన సందర్భాలలో ముకుందం గేయాలూ గ్రటా రాయడమూ కద్దు.

అతడి మిత్రుడు శశిధర్ నాట్యాచార్యుడు. సంపద ఎంతోవుండి, సంస్కృతిని కొనడానికని తిరుగుతుండే ఆడవారొకరిద్దరు శశిధర్‌కు తెలుసు. ఆ స్నేహాల ధర్మమా అని శశిధర్ కళ విహరించడానికి కొత్త రంగం దొరికింది. అతడు సంగీత రూపకాలను ప్రదర్శించడం మొదలు పెట్టాడు. ముకుందానికి ఏదో నాలుగు డబ్బులు ముట్టజెపుదామన్న ఉద్దేశ్యంతో తాను తయారు చేసిన "శివలీల" అన్న సంగీత రూపకానికి బలవంతాన ముకుందం చేత నాలుగు పాటలు రాయించాడు. ఆ పాటలు ప్రజలను విపరీతంగా ఆకర్షించడం చూసి అందరి కన్నా ఎక్కువగా ఆశ్చర్యపడిన వ్యక్తి ముకుందమే!

అరెరె, ఇదేదో మనకే తెలియకుండా మనలోపల ఓ శక్తి వున్నట్లుందే- అని ఆశ్చర్యపోయాడు ముకుందం.

ఆ మరు సంవత్సరం శశిధర్ నెహ్రూ రాసిన 'డిస్కవరీ ఆఫ్ ఇండియా' సంగీత రూపకంగా ప్రదర్శించ సంకల్పించాడు. దానికి పాటలు రాయమని ముకుందానికి చెప్పాడు.

అంతకు ముందుసారయితే శశిధర్ రాయమని అడగగానే రాసిచ్చేశాడు ముకుందం. కాని ఈ సారి తాను కొంత పేరు పొందిన కవి గనుక అంత సులభంగా రాసేయ కూడదనుకున్నాడు ముకుందం. ఏవో కొన్ని ఉన్నత ప్రమాణాలు నిర్ణయించుకుందాం - అనుకున్నాడు. అలంకారాలు అమరడం లేదన్నాడు. ధ్వనిలో లోపం వినపడుతూంది అన్నాడు. మొత్తంమీద అయిదింట మూడు పాటలు రాయడానికి నెలకు పైగా టైము

తీసుకున్నాడు ముకుందం.

ఆ వేళ శశిధర్ వాళ్ల నటీనట వర్గమంతా హుమాయూన్ సమాధికివతల ఓ అరమైలు దూరంలో ఒక ఇంట్లో రిహార్సల్ కని మధ్యాహ్నామే వచ్చారు. వాళ్ల రిహార్సల్స్‌ని చూస్తూ, అక్కడొక్కటి ఇక్కడొక్కటిగా వాళ్ల ఉచ్చారణనూ, నటననూ దిద్దుతూ – వాళ్లు తన పాటలు పాడుతున్నప్పుడు ప్రత్యేకంగా కనుబొమలు ముడిచి చూస్తూ – వాళ్ళ సంగీతానికి మెరుగులు దిద్దుతూ వున్న ముకుందానికి లోలోపల నవ్వు వచ్చింది.

'ఏమోయ్ ముకుందం, ఏమిటీ నాటకం అంతా? ఆఁ? ఆ అమ్మాయి ఆ పంక్తిని ఇట్లా పాడితేనేం, అట్లా పాడితేనేం – ఏదో సూపర్‌ఫైన్ డిఫరెన్స్ అఘోరించి నట్లూ, అదేదో నీ కళా హృదయానికే తెలిసినట్లుగా దిద్దుతున్నావే!.... కట్టిపెట్టవోయ్ మిడతంబొట్లూ–' అని లోలోపల నుండి పరిహాసం విన్పిస్తే వినీ విననట్లూరుకున్నాడు ముకుందం.

ఒక సోగకన్నుల చిన్నది, విష్ణుప్రియ అన్నది, తన పాత్రను అభినయించి చూపి 'డైరెక్టర్ సాబ్' అంటూ శశిధర్ అభిప్రాయంకోసం చూడగా, శశి ముకుందాన్ని చూశాడు. ముకుందం విష్ణుప్రియ వైపు చూసి– 'అబ్బే, బొత్తిగా లాభం లేదు' అన్నట్లు పెదవి విరిచాడు.

'ఏదో మహా తెలిసి ఏడిచినట్లుగా పెదవి విరిచేస్తూన్నావుగాని ఒరేయ్, ఆ మాత్రం భావాన్ని నువ్వు తెప్పించు నీ పిడక మొహంమీద–' అంటున్న తనలోని ప్రతిధ్వని ఇంకెవరికీ వినపడలేదుకద అని కలయజూశాడు ముకుందం.

అయిదు దాటింది. రిహార్సల్ జోరుగా సాగుతూంది. ముకుందం అనుకున్నాడు. ఇట్లాగే, ఈ మొహాలకు రంగులు పూసుకునే కుర్రసంత ఎదుట అస్తమానం కూలబడి పోతే సుప్రసిద్ధ వాగ్గేయకారుడయిన బి.జి. ముకుందం మానవుడిలా కన్పించేస్తాడేమో– కవి అన్నవాడుకాని, రచయిత అన్నవాడుకాని ఇతరులకన్న భిన్నంగా వుండాలి.

భిన్నంగా అంటే ఎట్లాగా?

జుత్తు దువ్వకపోవడం–

చొక్కాకు బొత్తాలు పెట్టుకోకపోవడం–

డబ్బులున్నా బీడీలు కాల్చడం–

చెప్పులు లేకుండా తిరగడం–

ఎపుడూ దూరంగా దేనివైపో చూస్తూండడం.....

.....అబ్బబ్బ, ఇట్లాటివి చేయడం నాకు నచ్చదు అని అంతకు ముందెన్నోసార్లు అనుకున్న ముకుందం– ఆ వేళ ముకుందం – ది – గ్రేట్ రైటర్ పాత్ర నభినయించాలనుకున్నాడు. రిహార్సల్ మాంచి, రసవత్తరమైన ఘట్టంలో వుండగా దానిని తదేకంగా తిలకిస్తున్న శశిధర్ దగ్గరకు వెళ్ళి 'శశీ. ..బుర్రలో ఏవో అయిడియాలు కదులుతున్నాయి... నేనలా వెళ్తా'నన్నాడు.

తల ఊచాడు శశి.

నడిచాడు ముకుందం. నడిచి నడిచి హుమాయూన్ సమాధి దగ్గరకు వెళ్ళే మట్టిబాటకు పక్కగా, ఆ బాటకు దూరంగా, పొదల ఒడిలో కూలబడ్డాడు. కోటు జేబులోంచి దినపత్రిక చుట్టిన పొట్లం తీశాడు. ఆ పత్రికను విప్పి, దానిమధ్యవున్న బీర్ బాటిల్‌ను తీసి అందులో మిగిలి వున్న కొద్ది 'బీరు'నూ 'ముకుందార్పణం' అంటూ గొంతులో పోసుకున్నాడు.

ఆ బాటిల్‌ని చేత్తో పట్టుకున్నాడు.

నవ్వొచ్చింది ముకుందానికి.

నవ్వాడు ముకుందం.

నవ్వాడు పెద్దగా.

బాటిల్‌ని మెడ దగ్గర, భామామణిని నడుం దగ్గర పట్టుకో – అన్నాడు ఎవడో ఒక ఇంగ్లీషువాడు.

మరి ఆ భామామణి తను కాపురం వుంటున్న ఇల్లుగలాయన యొక్క ఇల్లాలయిన సర్దారిణిలా వుంటే- సదరు నడుముకు చాంతాడు చుట్టి కదా లాగవలె!...పూర్ ఇంగ్లీష్‌మాన్! సామెతలు పలికే ముందుగా సర్దారిణుల గాంచుము; లోకజ్ఞానము బడయుము- అనుకున్నాడు ముకుందం.

అందుకనే నవ్వుకున్నాడు.

ఇంకా వెలుతురుంది. కాని ఎక్కడో కుయ్యోమని తోడేలు అరుపులాటిది వినిపించింది ముకుందానికి. బలం కొద్దీ ఆ బీర్ బాటిల్‌ని విసిరేశాడు. దూరంగా వెళ్ళి 'ఢఢ్' మన్న చప్పుడుతో పడింది ఆ బాటిల్. ఆ చప్పుడుకు బెదిరిన పావురాల జంట రెపరెపమంటూ లేచింది. బౌలర్ ముకుందం ప్రావీణ్యం చూసి, కవిముకుందానికి ముచ్చటేసింది.

గడ్డిమీద రుమాలు పరచి వెల్లకిలా పడుకున్నాడు ముకుందం.

ఆకాశం – అతడిని వంగి ముద్దు పెట్టుకోవడానికి యత్నిస్తున్న తల్లిలా కన్పించింది.

ఓరి వెర్రినాగన్నా–నువ్వేదో కళ అని, ఆరాధన అని, కవిత్వం అని, విజ్ఞానం అని బొంకుతుంటావే- చూడు- ఇటు చూడవోయ్- బాగా చూడు- నీ కళ్ళు అంటుంటావే, అవి చాలేమో చూడు! చూసి చెప్పు...ఏమంటావో దీన్ని- అందం అంటావా- అనుభూతి అంటావా-ఛందస్సంటావా-బ్లాంక్ వెర్సంటావా- నీవంటి గడ్డిపోచల మెదడులకు అందలేని మహావిచిత్రం అంటావా-ఏమంటావురా అబ్బీ- అని నిలవేసి అడుగుతున్నట్లుంది ఆకాశం. తల విదిలించుకుంటూ లేచిన ముకుందానికి హఠాత్తుగా – తానున్న చోటికీ – తనకు నలభై అడుగుల దూరంలో వున్న మట్టిబాటకూ మధ్య, కాస్త ఎడంవైపుగా ఆ చెట్ల వరుస మధ్యగా ఇద్దరు నిల్చున్నట్లు కనిపించారు.

ముకుందం లోని పత్తేదారు వెయ్యికళ్ళతో పరికించసాగాడు.

వాళ్ళిద్దరూ మళ్ళీ కూచున్నారు. కష్టపడి చూశాడు ముకుందం, ఒక్కరున్నట్లే కనిపించింది.

అదేవిటి, ఇందాక తాను స్పష్టంగా ఇద్దరిని చూస్తే....

మరి కాసేపు తర్వాత వాళ్ళు లేచి నిలబడ్డారు.

అ...నే చెప్పలేదూ....ఒక్కరు కాదయ్యా మహానుభావా, ఇద్దరూ- ఒకటి ప్లస్ ఒకటి- అని చెప్పలేదూ- అని తనకు తాను చెప్పుకుంటున్న ముకుందానికి, ఆ ఇద్దరూ ఒక్కరు కావడం కనిపించింది.

ఓరి నీ తస్సాదియ్యా- అవేమీ దెయ్యాలూ భూతాలూ కావయ్యా స్వామీ.... వాళ్ళిద్దరూ ఆడామగా, ఆడం అండ్ ఈవ్, ప్రకృతీ పురుషుడూ, పుష్పమూ, భ్రమరమూ....వగైరా వగైరావోయ్ నాటుకవీ- అని చెప్పాడు అంతర్ముకుందుడు.

ఐస్స్! ఐస్స్! అనుకుని చూడకూడదనుకుంటూనే చాల జాగ్రత్తగా చూశాడు ముకుందం.

ఆ అబ్బాయీ అమ్మాయీ గాఢంగా మళ్ళీ ఒక్కసారి కౌగలించుకుని ముద్దు పెట్టుకున్నారు.

ముకుందం పెదవులను అతడి నాలుక ముద్దు పెట్టుకొంది.

చీకటి పడుతూంది. వాళ్ళిద్దరూ నెమ్మదిగా అడుగులు వేశారు. మట్టిబాటను సమీపించారు.

కాని అరెరె.......

ఏమిటిది.....వాళ్ళు మళ్ళీ వస్తున్నారే....ఇటే వస్తున్నారేవిటీ....కొంపదీసి దారి దోపిడి దొంగల జంట కాదుకద....అయితే బాబోయ్, తన్ను చితకపొడిచేయ గలరు....కేకవేసినా పలకడానికి ఎవరూ లేరు. ఆ రిహార్సలు కూడా ఈ పాటికి అయ్యేపోయుంటుంది.

అయినా ముకుందం! నీకు నువ్వంత ప్రాధాన్యం ఎందుకిచ్చుకుంటావోయ్....నువ్వేమన్నా పెద్ద సినిమా స్టారువా లేక కోటీశ్వరుడి ఒక్కగానొక్క కొడుకువా, నిన్ను దొంగలు ఎత్తుకుపోయి ఏ యాభైవేలో ఇస్తేగాని వదలి పెట్టము- అని ప్రకటించడానికి! లేకపోతే నీమీద ఏమన్నా నవరత్నఖచితమైన హారాలు, దారాలు వెలిగి పోతున్నాయా వాళ్లు దోచుకోవడానికి! అందువలన ఓ ముకుందమా, భయపడకుమా-

వగైరా డైలాగుని తనలోంచే వింటున్న ముకుందానికి ఆ మసక చీకటి వెలుతురులో వాళ్ళిద్దరూ ఒకే చోట నిలబడ్డారు. కాస్సేపుండి అటూఇటూ తచ్చాడసాగారు.

అబ్బే! ఇదేదో కుర్రకారు ప్రణయంలాగుంది సీ్మ!.....ఆ ఆడకూతురు 'పద మధూ పద' అంటూంది కాబోలు, 'నిలు సుధా నిలు' అంటున్నాడు కాబోలు హీరో కుర్రవాడు. విడవలేక, విడవలేక మథనపడుతూ, బాధపడుతూ ఆ ప్రేమికులిద్దరూ-

ఓరేయ్ ముకుందం! వెధవాతివెధవా! వాళ్ళ గొడవేదో వాళ్ళు పడతారుగాని నువ్వలా సభ్యతా పాడూ లేకుండా అటు చూడ్డం ఏవిటోయ్...తప్పుకదూ... మళ్ళీ నలుగురి మధ్య వున్నప్పుడు – బుద్ధుడు అరవిందుడు- అంటూ కవిలె కట్టలు విప్పుతావే – ఒంటరి పాటున ఈ తుంటరి బుద్ధులేల – అని లోపలి ముకుందం ఘోషిస్తుండగా-

–ఆ మట్టిబాటకు అవతల వున్న పెట్రోలు బంకు తాలూకు నాలుగు రెళ్ళు

ఎనిమిది ఫ్లోరసెంట్ దీపాలు వెండికడ్డీల్లా వెలిగిపోతూ పంచి పెడుతున్న నకిలీ వెన్నెల కడ్డంగా ఆ ప్రకృతి పురుషుల శాల్తీలు సిల్హౌటులై కనిపించాయి ముకుందానికి.

–కాళ్లుకాలిన పిల్లుల వలె

–బెల్లం కొట్టిన రాళ్లవలె

–తేలు కుట్టిన దొంగల వలె

వాళ్లిద్దరూ అక్కడే నిలబడుతున్నారు, అక్కడే అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నారు.

ఎందుకు?

ఎందు కెందు కెందు కెందుకూ?

ముకుందం నెత్తిమీద ఎవరో చరిచినట్లయింది.

అరి చవటా! అరి శుంఠా! ఓరి జడుడా! హోరి మూఢా!....వాళ్లేదో వెతుకుకుంటున్నారోయ్.... వెతుక్కుంటున్నారు.....మరే, అన్వేషించుచున్నారు.... గవేషించుచు...నీ •పిండాకూడింపుచు....

వెళ్లవోయ్ వెళ్లు! వెళ్ళి, పాపం, ఆ మసక వెలుతురులో ఆ కుర్రకుంక లిద్దరూ ఏం వెతుక్కుంటున్నారో కనుక్కుని వాళ్లకు కాస్త సాయం చేయి, ఫో!....!

సాయంకాలపు ఆనందామృతంలోని విషపుబొట్టులాటి ఈ వెతుకులాటలు అంతం చేసి, వాళ్లు పోగొట్టుకున్నదేవిటో చూసి పెడితివా నీ ఇవ్వాల్టి బతుక్కి ఓ ఫంజాయిషీ దొరుకుతుంది...ఫో...ఫో. ..ఫో... అని తరిమాడు ముకుందంలోని ముకుందం.

భయంభయంగా, అయినా అభయ అభయంగా – 'అబ్బా, నా కేవిటి గురూ, నేను వాళ్ళ నుద్ధరించడానికి వస్తున్న సిద్ధ పురుషుణ్ణి' అనుకుంటూ–నెమ్మదిగా, నిబ్బరంగా నడిచి వచ్చి వారికో పదడుగుల దూరాన వుండగా – మర్యాదకు మరియూ తన రాకకూ సూచనగా ఓ దగ్గు దగ్గాడు ముకుందం.

ఆ దగ్గు తన పనిని నెరవేర్చింది.

వాళ్లిద్దరూ అదిరి పడి చూశారు. అతడిని చూసి వెర్రిమొహాలు వేశారు. ఆ మొహాలను చూసిన ముకుందం – బలి చక్రవర్తి నెత్తిమీదకు పాదమెత్తిన వామనుడిలా ఫీలయ్యాడు.

"మీ రేదో వెతుకుతున్నట్లున్నారు?" అన్నాడు. – అది ప్రశ్న కాదన్నట్లు, అది ఏమయితేనేం నాకేమిటన్నట్లు అదేదో నాకు చెబుతే నా బుజ్జి నాయనలారా నే చూసి పెడతాగా అని వారిని బుజ్జగిస్తున్నట్లు.

అదిరా ముకుందం...వారెవా! నీ స్వరంలో ఎంత గ్రేస్ వుందోయ్ నవాబుల జీవితంలో లాగా, ఉర్దూ పొయట్రీలో లాగా– మోనాలిసా నవ్వులో లాగా– అంటూ ఏదో వాగుతున్నాడు ముకుందం లోపలి వ్యక్తి.

"అబ్బే! ఏమీ లేదండీ...మా అవిడదీ చెవి దుద్దు పడిపోయిందండీ...." అని విధిలేక చెబుతున్నట్లుగా చెప్పాడు ఆ కుర్రవాడు.

సర్వజ్ఞుడివలె తల పంకించాడు ముకుందుడు.

ఇంకాస్త తికమకపడి, తబ్బిబ్బుపడి, ఎంగిలిమింగి దగ్గి చెప్పాడు..."కాస్సేపు ఇక్కడ కూచున్నాము... లేచి, అదిగో, ఆ బంక్ దాక వెళ్లేసరికి ఈమె కనుక్కుంది కుడిచెవి దుద్దు పడిపోయినట్లు... అప్పటినుండీ వెతుకుతున్నాం కానీ...." ఆ యువకుడి స్వరంలో జీర వినిపించింది.

"అది అయన నాకు పుట్టిన రోజుకు కొనిపెట్టారండీ ... నా ప్రాణంతో సమానంగా చూసుకుంటున్నా..." అంది ఆ యువతి, ఆ మామూలు మాటలలోకి తన బాధనంతా పిండడానికి యత్నిస్తున్నట్లు.

"క్షణక్షణానికీ తగ్గిపోతున్న ఈ వెలుతురులో ఎట్లా కనబడుతుందీ..." అన్న ఆ మగాడి గొంతులో ఏడుపే విన్పించింది.

ఆమె కళ్ళను చూద్దామని ప్రయత్నించిన ముకుందానికి – తన కోటుజేబులో ఎప్పుడూ వుండే పెన్సిలు టార్చి గుర్తుకొచ్చింది.

"ఆ...మరే...ఇదిగోనండోయ్...నాదగ్గర టార్చి వుంది..." అని దానిని జేబునుండి తీసి అతడి చేతి కిచ్చిన ముకుందం కొంత పెరిగాడు. టార్చి వెలుతురులో ఆమెకళ్లు వంద టార్చిలవలె వెలగడం చూసిన ముకుందం మరి కాస్త పెరిగాడు.

"చాల థాంక్సండీ!" అని అతడు టార్చి నిటూ అటూ తిప్పుతూ వెతకసాగాడు. అతడి వెంటనే ఆమె కూడా తిరగసాగింది.

చెప్పవోయ్ చెప్పు, ఇందాక వాళ్ళిద్దరూ గాఢంగా కౌగిలించుకున్నప్పుడు నువ్వు చూడలేదూ..... ఇదిగో ఎడమవైపు ఈ పొద పక్కనేగా – అపుడా అబ్బాయి ఒడిలోకి ఈ అమ్మాయి వాలిపోతే అతడామెను ముద్దు పెట్టుకోవడాన్ని కళ్లు పారచిప్పల్లా చేసుకు చూడలేదూ? ఆ జవ్వని లేవబోతే ఆమె బుగ్గలను రెండు చేతుల మధ్య పట్టుకుని ఆ అబ్బాయి ఆమెను తనవైపు లాక్కోవడాన్ని ఒళ్లంతా బైనాకులర్స్‌గా చేసుకుని చూడలేదూ...మరయితే; అప్పుడా, అదిగో ఆ కానుగ చెట్టుందే దానికివతల, ఇదిగో ఈ పొద దగ్గరే ఎక్కడో పడివుండాలి ఆ అమ్మాయి దుద్దు....ఆ చోటు విడిచి లేచి వెళ్లిన వాళ్లు, తాము కూర్చున్న చోటును గుర్తించలేక ఇటు పక్కగా వెతుకుతున్నారు... ఇటుకాదు అటు, అని చెప్పు...లేకపోతే నువ్వు చూడు...

తన లోపలి వాడితో 'సైలెన్స్ ప్లీజ్' అని చెపుతున్నట్లుగా ముకుందం ఓ దగ్గు దగ్గి – "ఆ టార్చి నిటు తెండి, నా కంటికేమైనా కనపడుతుందేమో చూద్దాం"– అని, మరి కాస్త పెరిగిన వాడై, టార్చిధరుడై రంగం లోకి దిగాడు ముకుందం. వెనువెంటనే ఆ పొద పక్కగా లైటువేసి ఆ దుద్దుని కని పెడితే, వాళ్లిద్దరి ఏకాంతాన్ని చాటుగా పొంచి చూసిన తన దొంగతనం బయటపడుతుందేమోనని, కాసేపు కావాలని కీలకస్థానాన్ని ఇటూ అటూ టార్చి వెలుతురుని ప్రసరింపచేసి– 'చాల్లేవోయ్ నాటకం...రెండు నిమిషాలయింది, చాల్లే' అని లోపలి డైరెక్టరువారు ఆదేశించగానే– హఠాత్తుగా ఆ పొద పక్కగా గడ్డిలేకుండా వున్న చోటుని తన చేతి దీపపు వెలుతురుకు ఎరగా చేస్తూ, ఆ వెలుతురులో, తాను ఎదురు చూసినట్లు మిలమిలమని మెరిసిన ఆ చిన్నరాయి లాటి దానిని తదేకంగా సాక్షాత్తూ భగవంతుడిలా

చూస్తూ - "అదిగో, మీ దుద్దు-"అన్నాడు.

భళిరా బాలగోపాలా భళీ! - అన్నాడు అసలు ముకుందం.

ఒక్క ఊపులో గద్దలా ఎగిరి వెళ్లి, వంగి, ఆ రవ్వల దుద్దుని చేత్తో తీసుకున్నాడు ఆ యువకుడు.

"ఏ నిజం- గామండీ-మీఎ...రుట్లా...ఏమీ మండీరు..." అంటూ వాళ్లిద్దరూ కలిసి ఒక్కసారిగా ఆనందంతో నిండిపోయి తనకు కృతజ్ఞతలు చెపుతుండడం కలగాపులగంగా వినపడుతుండగా- నిష్కామయోగిలా తల ఆడిస్తూ ఆ నలభై అడుగులను దాటి వచ్చాడు ముకుందం. అతడి వెంట జంటకవుల్లా కృతజ్ఞతల కవితలు గానంచేస్తూ వచ్చారా దంపతులు...

అటు మథురా రోడ్‌మీది దీపాల వెలుగు, ఇటు పెట్రోలుబంక్ బాపతు వెన్నెల - కాక ఏదో, మరేదో దివ్య తేజంతో మెరిసిపోతున్న ముకుందపు వదనాన్ని చూసి ఆ అమ్మాయీ అబ్బాయీ ఓ నిముషం అలా నిలబడిపొయ్యారు.

"మాకింత ఎనలేని సాయంచేసిన మీరెవరో మాకు చెప్పరూ-" అని అడిగాడా యువకుడు.

ఒకవైపు...అబ్బే, అదెందుకులెండి అన్నట్లు మొహం పెడుతూనే..."నాపేరు బి.జి. ముకుందం - అండీ "అని చెప్పాడు బాలగోపాల ముకుందం.

నాటకాలపక్షి అయిన ఆ పడుచు నొసలు ముడుచుకుంది ఒక క్షణం. మరుక్షణం ఉన్నట్లుండి అరిచినంత పని చేసింది- "ఏమన్నారూ, బి.జి. ముకుందమా...అంటే బాలగోపాల ముకుందం కాదుకద, లాస్టియర్ 'శివలీల' లోని ఆ అద్భుతమైన పాటల్ని రాసిన ముకుందం కాదుగద...."

అవునమ్మా- వాడే వీడు- పాంచకడీ దేవుడు - ముకుందాంతర్గత ముకుందుడు - అన్నట్లుగా మిలియన్‌డాలర్ల దరహాసాన్ని మొహంమీద వెల్గించి, తలూచిన ముకుందం ఇంకా ఇంకా పెరిగి మేఘాలను దాటాడు.

కలయో- వైష్ణవమాయయో- ఫలీమిస్త్రీ ఫోటోగ్రఫీయో - !! ఏకంగా - సజీవంగా - ప్రత్యక్షంగా ఒకానొక రచయితను కలుసుకోవడమే!! అందులోనూ ఆ అతిలోక పురుషుడు, తనకు ప్రియాతిప్రియమైన రవ్వల దుద్దుని వెతికి ఇచ్చి నాలుగడుగుల దూరాన నిల్చుని వుండడమే!! ... ఏమి తన అదృష్టం! ఆ అమ్మాయి ఉత్సాహం పట్టలేక ముకుందం దగ్గరగా వచ్చి నిల్చుని అతడి కోటుమీద చేయి వేసింది.

జాలిగా, లీలగా, హేలగా, ఒరిజనల్ ముకుందుడిలా - తన కానుకుని నిల్చుని వున్న ఆ తన్విని చూసిన ముకుందం చూపు అరక్షణంలో బెదిరి, చెదరి, అడుగుదూరాన నిలబడివున్న ఆ అబ్బాయిపైకి, అతడి జబ్బపైకి జరిగింది.

'పొడవు ఆరడుగులు

జబ్బ పరిధి కనీసం పదహారంగుళాలు' అన్నాడు మెదడులోని టెయ్‌లర్.

కాని ఆమె కళ్లలోని ఆశ్చర్యమూ, ఆరాధనా భావమూ ఆవంతయినా తగ్గలేదు.

అతడు ఏదో సతమతపడి జేబులలోకి చేతులు పోనిచ్చి, వాటెని బయటకు తీసి, దోసిలినిండా పదులూ ఐదులూ ఏవేవో రూపాయల నోట్లను తీసుకుని "అయ్యా...

ఇదేమి సభ్యత అని ఏవగించుకోకండి... మీరు నిజంగా మాకెంతటి సాయం చేశారో చెప్పలేము మేము...మీ ఋణాన్ని ఎట్లా తీర్చుకోవాలో తెలియడం లేదు...మీరిందులో మీ ఇష్టం వచ్చినన్ని తీసుకుంటే మా మనసుకు తృప్తి-" అంటూ పరమేశ్వరుడి పాదారవిందాల వద్ద పత్రమూ తోయమూ వుంచిన భక్తుడిలా నిలబడ్డాడు.

ఆ భక్తుడితో – "అబ్బే, డబ్బెందుకండీ నాకు! ఇట్సాల్ రైట్!"అన్న ముకుందం ఇంతగా, ఇంతింతగా పెరగగా అతడి తలతో నక్షత్రాలు ఆడుకున్నాయి.

ఆ విరాట్పురుషుడి ఎదుట చిన్న పురుగుల్లా ఫీలయిన ఆ దంపతులిద్దరూ మళ్ళీ కాస్సేపు కృతజ్ఞతలు చెప్పి, మళ్లీ చెప్పి, మళ్ళీ ఓసారి చెప్పి, ఆఖరుసారి చెప్పి – చివరకు – అతడినుండి సెలవు తీసుకుని నెమ్మదిగా నడిచి మధురా రోడ్డుమీదకు వెళ్ళిపోయారు.

తన శరీరమూ, మనసూ భరించలేనంత ఉదాత్తభావాన్ని, సాక్షాత్తూ లోక కల్యాణానికై అవతరించిన భగవానుడు తానేనన్న నిండుదనాన్ని, అణిచి పెట్టుకోలేని ముకుందం నడవలేక నడిచి, కూచున్నాడు.

వాళ్ళిద్దరూ అదిగో, పూర్ క్రీచర్స్, నిలబడివున్నారు. టాక్సీని కాబోలు పిలుస్తున్నట్లున్నారు...

అయిదారు నిమిషాలు గడిచాయి.

అంత ఉదాత్త భావమూ కర్పూరంలా వెలిగి ఆరిపోగా, అంతటి నిండుదనమూ నిలకడలేక ఒలికిపోగా... ముకుందం అనే మనిషికి దాహం వేస్తున్నట్లు అన్పించింది.

జేబులు తడుముకుంటే, బీర్ బాటిలు ఇందాకే పారేసిన విషయం గుర్తుకొచ్చింది. జేబులన్నీ వెతకగా వెతకగా వెరసి అర్థరూపాయి కూడా పోగవలేదు.

"ఓరి జడ్డి వెధవా! ఇందాక అట్లా పోజులకు పోకుండా, ఇంచక్కా ఓ అయిదు రూపాయల నోటు పుచ్చుకుని ఉంటే ఓ బాటిలు బీర్‌కు పనికి వచ్చేది కదరా-" అని లోపలి వాడన్నమాటకు తల వూచిన ముకుందం

–ధామ్మని తిరిగి

–నక్షత్రాలనుండి విరిగి

–మట్టి మీద కొరిగి

వంకరగా, టింకరగా, అసహ్యంగా పాకసాగాడు నత్తగుల్లలా.

[భారతి '66]